

FIȘA DISCIPLINEI
(licență)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „ȘTEFAN CEL MARE” DIN SUCEAVA
Facultatea	LITERE ȘI ȘTIINȚE ALE COMUNICĂRII
Departamentul	LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI ȘTIINȚELE COMUNICĂRII
Domeniul de studii	LIMBĂ ȘI LITERATURĂ
Ciclul de studii	LICENȚĂ
Programul de studii	LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ – LIMBA ȘI LITERATURA FRANCEZĂ/GERMANĂ/ITALIANĂ/SPANIOLĂ; LIMBA ȘI LITERATURA ENGLEZĂ/ UCRAINEANĂ – LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ CONVERSIE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	LITERATURA ROMÂNĂ: EPOCA VECHĂ ȘI PAȘOPTISTĂ				
Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Claudia COSTIN				
Titularul activităților aplicative	Asistent univ. dr. Ioan FĂRMUȘ				
Anul de studiu	I	Semestrul	1	Tipul de evaluare	Examen
Regimul disciplinei	Categoriza formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC – complementară				DS
	Categoriza de opționalitate a disciplinei: DO - obligatorie (impusă), DA - opțională (la alegere), DL - facultativă (liber aleasă)				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	2	Seminar	1	Laborator	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	42	Curs	28	Seminar	14	Laborator	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	20
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	16
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	20
II d) Tutoriat	
III Examinări	2
IV Alte activități (precizați):	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	56
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	100
Numărul de credite	4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	•
Competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului		• Sală dotată cu tablă, laptop și videoproiector
Desfășurare aplicații	Seminar	• Sală dotată cu tablă, laptop și videoproiector
	Laborator	•
	Proiect	•

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> CP1 Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul literaturii române; CP2 Comunicarea eficientă, corectă, scrisă și orală, în limba română; CP4 Prezentarea sintetică și analitică, estetică și culturală a fenomenului literar; CP6 Analiza textelor literare în contextul istoriei literaturii române;
-------------------------	--

Competențe transversale	CT1 Utilizarea componentelor domeniului limbă și literatură în deplină concordanță cu etica profesională; CT2 Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală, gândirea critică și asumarea de roluri specifice; CT3 Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.
-------------------------	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	Dezvoltarea gândirii critice obiective, a gustului estetic necesar aprecierii corecte a valențelor artistice ale operelor literare din epoca veche, pașoptistă și postpașoptistă a literaturii române.
Obiective specifice	La terminarea cursului/seminarelor, studenții trebuie să fie capabili: O1 (CP1, CP4): să aibă o viziune de ansamblu asupra începutului literaturii române, a literaturii pașoptiste și să o situeze în context cultural european; O2 (CP1, CP2, CP4): să aibă o viziune clară asupra evoluției fenomenului literar din secolele al XVII-lea, al XVIII-lea și al XIX-lea; O3 (CP5): să analizeze un text literar din perioadele literare studiate; O4 (CP1, CP4, CP6): să circumscrie o creație literară unui curent literar studiat și să cunoască principiile promovate de acesta; O5 (CP 4, CT 2, CT 3): să aplice strategii de învățare și de cercetare adecvate (lectura critică a bibliografiei, consultarea dicționarelor, audierea/lectura documentelor autentice, dezbateră în grup mare sau restrâns, contactul cu locuitorii nativi); O6 (CP 4, CT 2, CT 3): să realizeze un proiect în colaborare, folosind corect și expresiv grupurile nominale într-o situație reală de comunicare.

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv	2	Prelegerea	Metodele de predare
2. Literatura parenetică (sapiențială): Neagoe Basarab și literatura religioasă: Dosoftei	2	Conversația Explicația	sunt interactive și au la bază
3. Cronicarii moldoveni: Grigore Ureche, Miron Costin, Ion Neculce. Particularități ale artei narative	3	Discuții step by step	descoperirea
4. <i>Istoria ieroglifică</i> de Dimitrie Cantemir. Universul narativ. Alegoria. Elemente baroce.	2	Problematizarea Prelegerea	dirijată. Având puține cunoștințe din învățământul preuniversitar,
5. Iluminismul european și cel românesc. Idei, reprezentanți, opere	1	Exemplificarea	studenții sunt îndrumați să descopere și să aprofundeze noile concepte.
6. <i>Țiganiada</i> de Ion Budai-Deleanu. Universul tematic și imagistic al epopeii. Personaje. Elemente iluministe și valențe artistice	2	Explicația Brainstorming Lectura explicativă	Studenții primesc în variantă electronică suportul pentru fiecare curs, înainte de susținerea acestuia. Chestiunile teoretice sunt permanente
7. Primii poeți (pre)moderni. Deceniul 1830-1840. Apariția presei	2	Analiza textuală	completate cu exemple, explicații
8. Romanticismul românesc. Primii poeți romantici. Ion Heliade Rădulescu. Universul tematic al creației poetice	2	Tehnica întrebărilor socratice Conversația	lectura textelor semnificative.
9. Primul prozator român modern: Costache Negruzzi. Universul prozei. Particularități ale tehnicii narative. Clasicism și romantism	2	Analiza textuală	
10. Vasile Alecsandri. Universul poetic	3	Conversația Problematizarea	
11. Vasile Alecsandri. Dramaturgia. Particularitățile artistice ale prozei lui Vasile Alecsandri	2	Lectura explicativă Analiza textuală	
12. Al. Odobescu. Proza artistică: nuvelele istorice și eseu <i>Pseudokynegetikos</i> (universul estetic de factură barocă)	3	Bulgărele de zăpadă	
13. Nicolae Filimon: <i>Ciocoii vechi și noi</i> . Particularități ale tehnicii narative	3	Prelegerea Problematizarea Analiza textuală	
14. Bogdan Petriceicu Hasdeu. Nuvelistica-între realism și romantism: <i>Duduca Mamuca (Micuța)</i> Drama istorică <i>Răzvan și Vidra</i>	3		
Bibliografie			
Braga, Corin (coord.), <i>Enciclopedia imaginariilor din România, I, Imaginarul literar</i> , Polirom, 2020			
Cartoian, Nicolae, <i>Istoria literaturii române vechi</i> , Editura Minerva, București, 1980			

Călinescu, G., *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Minerva, București, 1982
 Cornea, Paul, *Itinerar printre clasici*, Editura Eminescu, București, 1984
 Cosma, A., *Geneza romanului românesc*, Editura Eminescu, București, 1985
 Costin, Claudia, *Repere în istoria literaturii medievale. Partea I*, Editura Universității Suceava, 2005
 Costin, Claudia, *Istoria literaturii române - de la cronicarii moldoveni la scriitorii postpașoptiști. Curs pentru studenții de la ID*, Editura Universității „Ștefan cel Mare”, Suceava, 2015
 Curticăpeanu, Doina, *Orizonturile vieții în literatura veche românească*, Editura Minerva, București, 1975
 Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură*, Editura Cartea Românească, București, 2020
 Mazilu, Dan-Horia, *Recitind literatura română veche .Partea a II-a. Genurile literare*, Editura Universității din București, 1998
 Micu, Dumitru, *Istoria literaturii române de la creația populară la postmodernism*, Editura Saeculum I.O., București, 2000
 Muthu, Mircea, *Literatura română și spiritul sud-est european*, Editura Minerva, București, 1976
 Negoiescu, I., *Istoria literaturii române(1800-1945)*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002
 Papadima, Liviu, *Literatură și comunicare. Relația autor-cititor în proza pașoptistă și postpașoptistă*, Editura Polirom, Iași, 1999
 Pecican, Ovidiu, *Realități imaginate și ficțiuni adevărate în evul mediu românesc. Studii despre imaginarul medieval*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002
 Sorohan, Elvira, *Introducere în opera lui Ion Budai-Deleanu*, Editura Minerva, București, 1984
 Sorohan, Elvira, *Introducere în istoria literaturii române*, Editura Universității “Al.I. Cuza”, Iași, 1998
 Sorohan, Elvira; Pricop, Constantin; Stancu, Valeriu P., *Naratori și modelare umană în medievalitatea românească*, Editura Junimea, Iași, 2002
 Vianu, Tudor, *Arta prozatorilor români*, Editura Albatros, București, 1977
 Zamfir, Mihai, *Cealaltă față a prozei*, Editura Eminescu, București, 1988
 Cioculescu, Șerban, Streinu, Vladimir și Vianu, Tudor, *Istoria literaturii române moderne*, Editura Eminescu, București, 1985
 Zăciu, Mircea, Papahagi, Marian, Sasu, Aurel (coordonatori), *Dicționarul esențial al scriitorilor români*, Editura Albatros, București, 2000

Bibliografie minimală

Călinescu, G., *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Minerva, București, 1982
 Costin, Claudia, *Istoria literaturii române - de la cronicarii moldoveni la scriitorii postpașoptiști. Curs pentru studenții de la ID*, Editura Universității „Ștefan cel Mare”, Suceava, 2015
 Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură*, Editura Cartea Românească, București, 2020
 Sorohan, Elvira, *Introducere în istoria literaturii române*, Editura Universității „Al.I. Cuza”, Iași, 1998
 Cioculescu, Șerban, Streinu, Vladimir și Vianu, Tudor, *Istoria literaturii române moderne*, Editura Eminescu, București, 1985

Aplicații (Seminar)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Seminar introductiv. Introducere în studiul literaturii române vechi	2	Problematizare, lectură și analiză de text, brainstorming, studiu individual, dezbateri/sistematizare, redactare de texte	Precizarea competențelor, obiectivelor și formelor de evaluare
2. Literatura sapiențială: Neagoe Basarab, <i>Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Teodosie</i> . Literatura religioasă: Dosoftei, <i>Psaltirea pre versuri tocmită</i>	2	Problematizare, lectură și analiză de text, brainstorming, studiu individual, dezbateri/sistematizare, redactare de texte	Vor fi citite: Neagoe Basarab, <i>Învățăturile lui Neagoe Basarab către fiul său Teodosie</i> , Dosoftei, <i>Psaltirea pre versuri tocmită</i>
3. Literatura istoriografică. Miron Costin, <i>Letopiseșul Țării Moldovei</i> . Urgența începutului și nevoia instituirii unor modele literare. Poemul <i>Viața lumii</i>	2	Problematizare, lectură și analiză de text, brainstorming, studiu individual, dezbateri/sistematizare, redactare de texte	Vor fi citite: Miron Costin, <i>Letopiseșul Țării Moldovei</i> și poemul <i>Viața lumii</i>
4. Începutul literaturii române moderne. Conștiința literaturii. Ion Budai-Deleanu, <i>Țiganiada</i>	2	Problematizare, lectură și analiză de text, brainstorming, studiu individual, dezbateri/sistematizare, redactare de texte	Va fi citită epopeea <i>Țiganiada</i>

5. Pașoptismul. Noi orizonturi culturale. Vasile Alecsandri, <i>Balta-Albă</i> . Spații scripturale în <i>Negru pe alb</i> de Costache Negruzzi	2	Problematizare, lectură și analiză de text, brainstorming, studiu individual, dezbatere/sistematizare, redactare de texte	Vor fi citite: Vasile Alecsandri, <i>Balta-Albă</i> și Costache Negruzzi, <i>Negru pe alb</i>
6. Proza postpașoptistă. Literatura ca joc. Al. Odobescu, <i>Pseudokynetikos</i> . B.P. Hasdeu, <i>Duduca mamuca</i>	2	Problematizare, lectură și analiză de text, brainstorming, studiu individual, dezbatere/sistematizare, redactare de texte	Vor fi citite: Al. Odobescu, <i>Pseudokynetikos</i> și B.P. Hasdeu, <i>Duduca mamuca</i>
7. Primul roman canonic. Nicolae Filimon, <i>Ciocoii vechi și noi</i>	2	Problematizare, lectură și analiză de text, brainstorming, studiu individual, dezbatere/sistematizare, redactare de texte	Va fi citit romanul <i>Ciocoii vechi și noi</i> de N. Filimon

Bibliografie

Braga, Corin (coord.), *Enciclopedia imaginariilor din România, I, Imaginarul literar*, Polirom, 2020
 Cartoian, Nicolae, *Istoria literaturii române vechi*, Editura Minerva, București, 1980
 Cornea, Paul, *Itinerar printre clasici*, Editura Eminescu, București, 1984
 Costin, Claudia, *Istoria literaturii române - de la cronicarii moldoveni la scriitorii postpașoptiști. Curs pentru studenții de la ID*, Editura Universității „Ștefan cel Mare”, Suceava, 2015
 Dimisianu, Gabriel, *Introducere în opera lui Constantin Negruzzi*, Minerva, 1984
 Manolescu Nicolae, *Introducere în opera lui Alexandru Odobescu*, Minerva, 1976
 Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură*, Editura Cartea Românească, București, 2020
 Mazilu, Dan-Horia, *Recitind literatura română veche. Partea a II-a. Genurile literare*, Editura Universității din București, 1998
 Papadima, Liviu, *Literatură și comunicare. Relația autor – cititor în proza pașoptistă și postpașoptistă*, Iași, Polirom, 1999
 Scarlat, Mircea, *Introducere în opera lui Miron Costin*, Minerva, 1976
 Sorohan, Elvira, *Introducere în opera lui Ion Budai-Deleanu*, Editura Minerva, București, 1984
 Sorohan, Elvira, *Introducere în istoria literaturii române*, Editura Universității „Al.I. Cuza”, Iași, 1998

Bibliografie minimală

Cartoian, Nicolae, *Istoria literaturii române vechi*, Editura Minerva, București, 1980.
 Costin, Claudia, *Istoria literaturii române - de la cronicarii moldoveni la scriitorii postpașoptiști. Curs pentru studenții de la ID*, Editura Universității „Ștefan cel Mare”, Suceava, 2015.
 Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură*, Editura Cartea Românească, București, 2020.
 Mazilu, Dan-Horia, *Recitind literatura română veche. Partea a II-a. Genurile literare*, Editura Universității din București, 1998.
 Sorohan, Elvira, *Introducere în istoria literaturii române*, Editura Universității „Al.I. Cuza”, Iași, 1998.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este în acord cu discipline similare care se predau la universitățile cu tradiție din spațiul românesc.

10. Evaluare

Tip activitate			
Curs	- însușirea principalelor noțiuni privitoare la evoluția fenomenului literar în spațiul românesc, pentru perioada studiată; - capacitatea de sinteză și de analiză; - capacitatea de a utiliza un limbaj de specialitate;	Examen scris	50%
Seminar	- cunoștințe certe și profund argumentate; - exemple analizate, comentate - mod personal de abordare și interpretare a unui text literar;	Evaluare pe parcurs Participarea la dezbateri Prezentări și intervenții pe parcursul semestrului Portofoliu	50%

Laborator			
Proiect			
Standard minim de performanță			
însușirea principalelor noțiuni privitoare la evoluția fenomenului literar în spațiul românesc, pentru perioada studiată; capacitatea de a utiliza un limbaj de specialitate; parcurgerea a 25% din bibliografia recomandată;			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
18.09.2021		

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
01.10.2021	

Data aprobării în consiliul facultății	Semnătura decanului
01.10.2021	